

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора ВНМУ ім. М.І. Пирогова

_____ проф. Вікторія ПЕТРУШЕНКО
« ____ » _____ 2023 р.

КОНЦЕПЦІЯ

Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

**щодо діяльності з надання освітньої послуги,
пов'язаної з одержанням вищої освіти підготовки фахівців
третього (освітньо-наукового) рівня**

Освітній рівень: **вища освіта**

Ступінь вищої освіти: **Доктор філософії**

Кваліфікація: **Доктор філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 225 «Медична психологія»**

Галузь знань: **22 «Охорона здоров'я»**

Спеціальність: **225 «Медична психологія»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ВНМУ ім. М.І. Пирогова
протокол № _____
від « ____ » _____ 2023 р.
Вчений секретар університету
_____ доц. Дмитро ГРЕБЕНЮК

Вінниця
2023 р.

Концепція розвитку наукової спеціальності 225 «Медична психологія»

Основоположною місією Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (далі – Університет) є підготовка високопрофесійних фахівців на засадах якості, доброчесності, рівності можливостей, академічної свободи, з широким використанням інноваційних технологій, забезпеченні здобувачам вищої освіти всебічних умов для саморозвитку, реалізації наукових і практичних інтересів та здібностей.

Маючи більш ніж сторічний досвід підготовки лікарів, потужну матеріально-технічну, клінічну та методологічну базу, високопрофесійний професорсько-викладацький склад, Університет здатен успішно реалізовувати завдання підготовки фахівців у сфері медичної психології на найвищому – третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Освітньо-науковий етап підготовки фахівців пов'язаний з другим (магістерським) етапом послідовністю, наступністю, комплексністю освітніх заходів, і передбачає розвиток та удосконалення знань, вмінь і навичок, одержаних на попередньому рівні, а також формуванням нових компетентностей, пов'язаних з підготовкою, плануванням, виконанням та захистом наукової дисертаційної роботи, науковою та педагогічною діяльністю здобувачів.

Спираючись на досягнення сучасної медико-психологічної науки і практики, ґрунтуючись на принципах академічної доброчесності, доказовості, наукової та біомедичної етики, Університет забезпечує необхідні умови для опанування здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти навичок самостійного виконання наукового дослідження, роботи з науковою літературою, збором, аналізом та узагальненням наукового матеріалу, підготовкою та написанням наукових текстів, презентації результатів власних досліджень на міжнародних та загальнодержавних наукових конференціях, з'їздах, симпозіумах, конгресах тощо.

Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 225 Медична психологія здійснюється з використанням науково обґрунтованих підходів, імплементацією в освітній процес найсучасніших досягнень вітчизняної та світової науки і практики, неупередженості та створенні рівних умов для всіх здобувачів освіти, у поєднанні з індивідуальним підходом до здобувачів, який враховує психологічні особливості, здібності, наукові та професійні інтереси здобувачів, що дозволяє забезпечити максимальну реалізацію їх творчого та інтелектуального потенціалу.

В основу підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів на третьому рівні вищої освіти покладено якісний відбір здобувачів, що продемонстрували під час навчання на другому (магістерському) рівні найвищий рівень академічної успішності, глибокі базові та спеціальні знання, а також здібності і прихильність до наукової та науково-педагогічної діяльності, володіють здатністю працювати з великими обсягами наукової інформації, продукувати і реалізовувати власні наукові ідеї, наполегливо і плідно працювати, а також мають високі моральні та психологічні якості, дотримуються принципів академічної доброчесності, наукової та професійної етики.

Університетом створені всі необхідні умови для теоретичної і практичної підготовки здобувачів. До викладання на третьому (науково-педагогічному) рівні залучені виключно викладачі, які мають науковий ступінь і вчене звання, багаторічний науковий і практичний досвід, є провідними вченими у своїх напрямках, мають вагомі наукові і практичні здобутки. Спеціальні дисципліни викладаються докторами медичних наук за спеціальностями медична психологія та психіатрія, які мають вчене звання професора та доцента, багаторічний стаж наукової, педагогічної і практичної лікарської діяльності, є членами міжнародних фахових психотерапевтичних, клініко-психологічних та психіатричних спільнот.

Виконання науково-дослідницької роботи здобувачами здійснюється на базі клінічних закладів області, багатопрофільної Університетської клініки, навчальних і наукових підрозділів Університету. У навчальному процесі органічно поєднані якісний освітній процес, практична підготовка та інноваційна наукова діяльність.

При створенні і перегляді освітніх програм враховуються найсучасніші досягнення медико-психологічної науки і практики, тенденції розвитку спеціальності, інтердисциплінарних та мультидисциплінарних підходів, дотичних до медичної психології.

Інтеграція освітнього процесу до європейського та світового освітнього простору здійснюється через інтернаціоналізацію освітніх і дослідницьких програм, впровадження студентоцентрованого підходу, забезпечення високої якості освітнього процесу відповідно до рекомендацій ESG 2015.

Метою даної концепції є створення належних умов для підготовки фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження у сфері медичної психології.

Для досягнення цієї мети Університетом реалізується комплекс заходів:

I. Організаційні заходи

1.1. Системна, послідовна та постійна взаємодія та співпраця Університету в науковій та освітній сфері з провідними вітчизняними та іноземними науковими та освітніми установами (Державна установа «Науково-дослідний інститут неврології, психіатрії та наркології Національної Академії медичних наук України, Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Харківський національний медичний університет, Національний педагогічний університет ім. М.М. Драгоманова та ін.), постійне розширення взаємного співробітництва у науковій, педагогічній та клінічній сферах для забезпечення сучасної якісної освіти та науково-педагогічної діяльності здобувачів.

1.2. Забезпечення безперервного професійного розвитку професорсько-викладацького складу, задіяного у освітньому процесі, за медичним і педагогічним напрямком, включаючи освіту, стажування та участь науково-педагогічних працівників у наукових та практичних заходах у європейських та провідних світових країнах, удосконалення рівня володіння іноземною мовою, підтримання високої якості і постійне удосконалення освітнього процесу.

1.3. Постійний аналіз потреби у наукових дослідженнях медико-психологічного спрямування, тенденцій розвитку спеціальності, досягнень вітчизняної та іноземної медико-психологічної науки і практики, і постійне удосконалення за результатами цього аналізу освітньо-наукової програми, освітніх програм, методологічних підходів до підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня.

1.4. Орієнтованість наукових досліджень на практичне впровадження результатів, із широким використанням клінічних баз, Університетської клініки, інших закладів охорони здоров'я, а також співпраця у науково-практичній сфері з лікувально-профілактичними закладами Міністерства оборони України.

II. Освітні заходи

2.1. Реалізація освітнього процесу в Університеті здійснюється на основі пріоритетності освітніх та наукових інтересів здобувачів освіти, з орієнтацією на створення необхідних умов для всебічного опанування сучасних теоретичних знань та практичних навичок, ґрунтуючись на сучасних досягненнях медико-психологічної науки і практики, інших напрямків медицини і психології, з дотриманням принципів академічної доброчесності, відповідальності, самоконтролю та автономності здобувачів освіти.

2.2. Поєднання в освітньому процесі системної наукової теоретичної підготовки, опанування значного обсягу теоретичних знань, та практичної

діяльності в умовах багатoproфільних і спеціалізованих клінік, включаючи власні клінічні бази, а також самостійної науково-педагогічної діяльності.

2.3. Забезпечення здобувачам індивідуальної освітньої траєкторії, можливості отримати найсучасніші наукові знання і компетентності, інноваційного наукового та професійного розвитку, сприяння формуванню навичок наукових досліджень на засадах конгруентно-асертивного підходу, можливість всебічного наукового, педагогічного, професійного та особистісного розвитку здобувачів освіти.

2.4. Активна участь здобувачів в удосконаленні освітніх програм, методологічних засад освітнього процесу, методичного забезпечення, змісту та форми навчання.

2.5. Забезпечення змісту і якості освіти актуальним потребам суспільства, охорони здоров'я, врахування динаміки суспільно-психологічних, освітніх та клінічних тенденцій.

2.6. Активне впровадження в освітній процес академічної мобільності, включаючи зарубіжне навчання і стажування здобувачів.

2.7. Широке залучення до освітнього процесу на регулярній основі представників академічної спільноти провідних вітчизняних, європейських та світових наукових установ, обмін і впровадження досвіду з медико-психологічної науки і практики.

2.8. Постійний розвиток і оновлення матеріально-технічної бази, забезпечення можливостей для інтерактивного та дистанційного навчання здобувачів, широке впровадження сучасних комунікативних технологій для організації і контролю освітнього процесу.

III. Наукові заходи

3.1. Постійний моніторинг сучасних наукових напрямків і тенденцій розвитку медичної психології, орієнтація на провідні світові досягнення у

медико-психологічній науці, і швидка інтеграція їх у освітній та науковий процес.

3.2. Активна наукова діяльність професорсько-викладацького складу, висока публікаційна активність, включаючи публікації у зарубіжних та вітчизняних виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, участь науково-педагогічних працівників у рецензуванні та діяльності редакційних колегій фахових наукових журналів.

3.4. Створення умов для виконання здобувачами самостійного наукового дослідження, з використанням можливостей університетських клінічних баз, університетської клініки, закладів охорони здоров'я та медичної освіти.

3.5. Наукове керівництво здобувачами, яке здійснюють провідні вчені, постійне консультування здобувачів з наукових, методологічних та практичних питань, надання їм допомоги у виборі напрямку дослідження, його організації, осмислення його результатів та практичному впровадженні.

3.6. Виховання у здобувачів культури наукових досліджень на принципах академічної доброчесності, відповідальності, автономності та самоконтролю.

3.7. Публікація результатів наукових досліджень у наукових фахових виданнях України, зарубіжних фахових виданнях, у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах, оприлюднення наукових здобутків на загальнодержавних і міжнародних конференціях, симпозіумах, конгресах та з'їздах.

IV. Матеріально-фінансові заходи

4.1. Залучення та інвестування бюджетних і позабюджетних коштів у розширення матеріально-технічної бази Університету, забезпечення освітнього процесу сучасним обладнанням, включаючи клініку, навчально-наукові лабораторії та інші підрозділи.

4.2. Фінансування доступу здобувачів освіти та професорсько-викладацького складу до ресурсів міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, інших наукових баз, забезпечення широкої доступності сучасних наукових інформаційних ресурсів.

4.3. Своєчасне оновлення і розширення книжкового фонду університетської бібліотеки, її електронного ресурсу, інтеграція її у всеукраїнський та світовий бібліотечний простір.

Базовим принципом надання освітніх послуг на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 225 «Медична психологія» є поєднання високої якості освіти із залученням до освітнього процесу провідних вчених у галузі медичної психології та суміжних спеціальностей, з наданням можливості здобувачам реалізувати власне наукове дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності, прозорості, якості та вагомості наукової та практичної цінності.

У організації освітньої складової підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні базисним принципом є забезпечення рівності умов, прозорості, об'єктивності та неупередженості в оцінці результатів навчання, широке впровадження комп'ютерних технологій моніторингу якості освіти, а також участь здобувачів у розробці форм і методів контролю знань.

Університетом постійно проводиться розширення матеріально-технічної бази, удосконалення роботи клінічних баз, наповнення сучасним обладнанням та медичною технікою науково-навчальних дослідних лабораторій, університетської клініки, інших підрозділів, що залучаються до освітнього процесу та виконання наукової роботи здобувачів.

Концепцією передбачено постійне удосконалення професійного рівня професорсько-викладацького складу в умовах академічної мобільності, з проходженням навчання та стажування у провідних європейських та світових освітніх, наукових та лікувальних закладах, проведення наукових досліджень

на високому рівні, публікація наукових досягнень у європейських та світових наукових фахових виданнях.

Пріоритетним напрямком розвитку освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 225 «Медична психологія» є забезпечення наукової діяльності здобувачів освіти з формуванням у них високої культури наукових досліджень, з перспективою подальшого наукового, педагогічного та практичного розвитку.

Важливим для ефективного розвитку і удосконалення освітнього процесу підготовки докторів філософії за спеціальністю 225 «Медична психологія» є постійний зворотний зв'язок з метою одержання інформації від здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, інших стейкхолдерів щодо їхньої оцінки якості освітніх послуг, орієнтованості наукових досліджень на потреби суспільства, відповідність освітньої та наукової складової сучасним тенденціям розвитку медико-психологічної науки і практики, а також постійна корекція освітніх програм у відповідності до зазначених чинників.

Поєднання більш ніж сторічного досвіду підготовки медичних кадрів, високого педагогічного та фахового рівня професорсько-викладацького складу, наявності потужної матеріально-технічної бази, включаючи університетську клініку, розгалужену мережу клінічних баз, науково-дослідні лабораторії, з можливістю проводити самостійні наукові дослідження, врахування інтересів і побажань здобувачів освіти, тенденцій розвитку сучасної медико-психологічної науки і практики, формування індивідуальної освітньої траєкторії та широкі можливості для наукової діяльності здобувачів освіти, забезпечують належний рівень підготовки, високу якість наукових досліджень, та широкі перспективи наукового та професійного розвитку здобувачів.

**ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

№ з/п	Освітній компонент (ОК, ВК)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни)	Кількість кредитів	Розподіл по семестрам						Форма підсумкового контролю
				1	2	3	4	5	6	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>						<i>6</i>
1.	Обов'язкові компоненти (ОК)									
1.1.		Цикл загальної підготовки								
1.1.1.		Блок загальнонаукових компетентностей	4,5							
1.1.1.1.	ОК1	Історія філософії як методологічна основа розвитку науки та цивілізації	4,5	*	*					Дз
1.1.2.		Блок мовних компетентностей	5,5							
1.1.2.1.	ОК2	Англійська мова у науково-медичному спілкуванні	5,5	*	*	*	*	*		Е
1.1.3.		Блок універсальних навичок дослідника	8,5							
1.1.3.1.	ОК3	Психолого-педагогічні основи навчальної діяльності	1,5					*		Дз
1.1.3.2.	ОК4	Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності	1,5				*			Дз
1.1.3.3.	ОК5	Медична статистика	1,5			*				Дз
1.1.3.4.	ОК6	Публікаційна активність та наукометричні бази даних	1,5		*					Дз
1.1.3.5.	ОК7	Педагогічна практика	2,5					*		З

1	2	3	4	5						6
				1	2	3	4	5	6	
1.2.		Цикл професійної підготовки	2,5							
1.2.1	OK8	Медична психологія	2,5	*						3
		Загальна кількість кредитів за нормативною частиною	21							
2.		Вибіркові компоненти ОК								
2.1.		Цикл загальної підготовки								
2.1.1.	ВК1	Вибірковий блок 1 – загальнонаукових компетентностей (мінімум 1 ВК з блоку ВК1)	1,5	*						
2.1.1.1.	ВК1.1	Медична етика та деонтологія	1,5	*						Дз
2.1.1.1.	ВК1.2	Мова сучасного наукового тексту	1,5	*						Дз
2.1.1.1.	ВК1.3	Академічна доброчесність	1,5	*						Дз
2.1.1.1.	ВК1.4	Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень	1,5	*						Дз
2.1.2.	ВК2	Вибірковий блок 2 –універсальних навичок дослідника (мінімум 1 ВК з блоку ВК2)	1,5			*				
2.1.2.1.	ВК2.1	Дизайн та презентація результатів наукового дослідження	1,5			*				3
2.1.2.2.	ВК2.2	Сучасні інформаційні технології та телемедицина	1,5			*				3
2.1.2.3.	ВК2.3	Правовий захист інтелектуальної власності	1,5			*				3
2.1.2.4.	ВК2.4	Клінічні дослідження	1,5			*				3
2.1.2.5.	ВК2.5	Сучасні інноваційні навчальні технології у вищій медичній освіті	1,5			*				3
2.1.3.	ВК3	Вибірковий блок 3 –мовних компетентностей (мінімум 1 ВК з блоку ВК3)	1,5						*	
2.1.3.1.	ВК3.1	Друга іноземна мова	1,5						*	3

1	2	3	4	5						6
				1	2	3	4	5	6	
2.1.3.1.	ВК3.2	«English Academic Writing»	1,5						*	3
2.1.3.1.	ВК3.3	English for academics	1,5						*	3
2.1.3.1.	ВК3.4	Українська мова як іноземна	1,5						*	3
2.2.		Цикл професійної підготовки								
2.2.1.	ВК4	Вибірковий блок 4 – спеціалізованих дисциплін (мінімум 1 ВК з блоку ВК4)	8			*	*	*	*	
2.2.1.1.	ВК4.1	Клінічна психологія	8			*	*	*	*	Е
2.2.1.1.	ВК4.2	Інтегративна психотерапія	8			*	*	*	*	Е
2.2.1.1.	ВК4.3	Психосоматична медицина	8			*	*	*	*	Е
2.2.1.1.	ВК4.4	Психологія здобувачів медичної освіти, медичних працівників та лікувально-діагностичного процесу	8			*	*	*	*	Е
2.2.2.	ВК5	Вибірковий блок 5 – поглибленого вивчення окремих дисциплін зі спеціальності (мінімум 1 ВК з блоку ВК5)	1,5		*					
2.2.2.1.	ВК5.1	Патопсихологія	1,5		*					Дз
2.2.2.1.	ВК5.2	Експериментальна психологія та психодіагностика	1,5		*					Дз
2.2.2.1	ВК5.3	Психогігієна та актуальні проблеми університетської гігієни	1,5		*					Дз
		Загальний обсяг вибірових компонент	14							
		Загальний обсяг освітньої програми	35							

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН01. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми медичної психології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН02. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні дані систематичних аналізів, метааналітичних досліджень та літературних оглядів.

ПРН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, статистичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у медичній психології та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з медичної психології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН06. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та практичні проблеми медичної психології з дотриманням норм академічної етики і

врахуванням медичних, етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН07. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з медичної психології у закладах вищої освіти.